

SIGULDAS NOVADA PAŠVALDĪBAS DOME

Reģistrācijas Nr.LV 90000048152, Pils iela 16, Sigulda, Siguldas novads, LV-2150
tālrunis: 67970844, e-pasts: pasts@sigulda.lv
www.sigulda.lv

Domes sēdes protokola izraksts

2022.gada 19.maijā

Siguldā

Nr. 11

51. §**Par līdzdalības izbeigšanu AS "CATA"**

Ziņo: Juridiskās pārvaldes vadītājas vietnieces p.i. A. Kalniņa

Viedokli sniedz D. Krupenko

Saskaņā ar Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma (turpmāk – Likums) 7. panta pirmo daļu publiskai personai ir pienākums ne retāk kā reizi piecos gados pārvērtēt katru tās tiešo līdzdalību kapitālsabiedrībā un atbilstību Likuma 4. panta nosacījumiem. Minētā panta otrā daļa paredz, ka lēmumu par publiskas personas līdzdalības saglabāšanu kapitālsabiedrībā pieņem attiecīgās publiskās personas augstākā lēmējinstītūcija. Lēmumā ietver:

1. vērtējumu attiecībā uz atbilstību Likuma 4. panta nosacījumiem, proti, vai līdzdalība kapitālsabiedrībā atbilst kādam no Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88. panta pirmajā daļā paredzētajiem nosacījumiem;

2. vispārējo stratēģisko mērķi.

Ņemot vērā minēto, Siguldas novada pašvaldības domei (turpmāk – Dome) ir jāpieņem lēmums, izvērtējot Siguldas novada pašvaldības līdzdalības atbilstību akciju sabiedrībā "CATA" (turpmāk – AS "CATA") Likuma 4. panta nosacījumiem, proti, vai AS "CATA" komercdarbības veikšana atbilst kādam no VPIL 88. panta pirmajā daļā paredzētajiem nosacījumiem, kā arī jānosaka AS "CATA" vispārējais stratēģiskais mērķis, ja līdzdalība tiek saglabāta.

Saskaņā ar Siguldas novada pašvaldības rīkotā iepirkuma "Siguldas novada pašvaldības līdzdalības kapitālsabiedrībās izvērtējums un kapitālsabiedrību darbības efektivitātes izvērtējums" rezultātā noslēgto līgumu, tika veikts padziļināts pašvaldības līdzdalības AS "CATA" izvērtējums un arī AS "CATA" darbības efektivitātes izvērtējums, ko Dome ņem vērā šī lēmuma sagatavošanā un pieņemšanā.

1. Par atbilstību VPIL 88. pantam

1.1. Saskaņā ar likuma "Par pašvaldībām" 15. panta pirmās daļas 19. punktu viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir organizēt sabiedriskā transporta pakalpojumus.

Minētā likuma 14. panta pirmās daļas 1. punkts paredz, ka, pildot savas funkcijas, pašvaldībām likumā noteiktajā kārtībā ir tiesības veidot pašvaldību iestādes, dibināt biedrības vai nodibinājumus, kapitālsabiedrības, kā arī ieguldīt savus līdzekļus kapitālsabiedrībās.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 1. panta 12. punkts paredz, ka sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšana ir tiesību piešķiršana pārvaldītājam sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumus. Minētā panta 13. punkts paredz, ka procedūra, saskaņā ar kuru pasūtītājs izvēlas pārvaldītājus un piešķir tiesības sniegt sabiedriskā transporta pakalpojumus maršrutu tīklā, maršrutā vai reisā, ir sabiedriskā transporta pakalpojumu pasūtījums. Savukārt minētā panta 5. punkts paredz, ka pasūtītājs ir valsts vai pašvaldība, kas savas kompetences ietvaros organizē sabiedriskā transporta pakalpojumus.

Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 5. panta pirmā daļa paredz, ka vienota reģionālās nozīmes maršrutu tīkla veidošana un lemšana par sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanu reģionālās nozīmes maršrutu tīklos ir Sabiedriskā transporta padomes kompetence. Minētā panta trešā

daļa paredz, ka Sabiedriskā transporta padomes uzdevumā sabiedriskā transporta pakalpojumus reģionālās nozīmes maršrutos organizē VSIA "Autotransporta direkcija". Minētā panta ceturrtā daļa paredz, ka plānošanas reģionā ietilpstošo pašvaldību viedokļus par maršruta tīklu noskaidro un apkopo plānošanas reģioni.

Ievērojot minēto, Siguldas novada sabiedriskā transporta maršrutu tīklu plānošana un sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšana šajos maršrutos ir Sabiedriskā transporta padomes un VSIA "Autotransporta direkcija" kompetencē. Savukārt Siguldas novada pašvaldība sniedz priekšlikumus un viedokļus par maršrutu tīklu. Atbilstoši Sabiedriskā transporta pakalpojumu likuma 11. panta 2.¹ daļai pašvaldība var slēgt trīspusēju līgumu ar VSIA "Autotransporta direkcija" un pakalpojumu sniedzēju par ar sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu saistīto zaudējumu līdzfinansēšanu reģionālās nozīmes maršrutu tīklā. Atbilstoši minētā likuma 12. pantam pašvaldība piedalās arī tādu zaudējumu kompensēšanā, kas pārvadātājam rodas, ieviešot minimālās kvalitātes prasības. Savukārt minētā likuma 14. panta trešā daļa paredz, ka pašvaldībām ir tiesības noteikt braukšanas maksas atvieglojumus savā administratīvajā teritorijā, ja ar atvieglojumu noteikšanu saistītos zaudējumus pārvadātājam kompensē no pašvaldības budžeta.

1.2. AS "CATA" darbojas regulāro pasažieru pārvadājumu tirgū. AS "CATA" veic pārvadājumus vietējos reģionālajos maršrutos, piedalās optimālu, sabiedrībai pieejamu maršruta tīklu izveides procesā, veic skolēnu pārvadājumus novados, piedalās jautājumu risināšanā par civilās drošības īstenošanu un transporta pārvadājumu nodrošināšanu ārkārtas situācijās. AS "CATA" sabiedriskā transporta pakalpojumus sniedz Aizkraukles novada pašvaldībā, Limbažu novada pašvaldībā, Cēsu novada pašvaldībā, Smiltenes novada pašvaldībā, Ogres novada pašvaldībā un Siguldas novada pašvaldībā.

Administratīvi teritoriālās reformas rezultātā, pievienojot Krimuldas novadu Siguldas novadam, Siguldas novada pašvaldības līdzdalības apmērs AS "CATA" ir 1.49402%. Pārējie AS "CATA" akcionāri ir 14 citu novadu pašvaldības un arī privātpersonas. Līdz ar to AS "CATA" ir publiskas personas kontrolēta privāta kapitālsabiedrība Likuma izpratnē. AS "CATA" finanšu apgrozījumu pamatā veido pamatdarbības ietvaros sniegtie sabiedriskā transporta pārvadājumu pakalpojumi. AS "CATA" sniedz arī papildpakalpojumus – autoostu un kultūras iestāžu darbības nodrošināšana un uzturēšana un automobiļu apkope un remonts.

Lai gan Siguldas novada pašvaldības iesaiste reģionālā maršruta tīkla plānošanā un sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanā ir ierobežota, saskaņā ar trīspusējo līgumu starp AS "CATA", VSIA "Autotransporta direkcija" un Siguldas novada pašvaldību, pašvaldība piedalās 10 Siguldas novada sabiedriskā transporta maršrutu līdzfinansēšanā. Balstoties uz divpusēju līgumu starp AS "CATA" un Siguldas novada pašvaldību, AS "CATA" nodrošina arī skolēnu pārvadājumus Siguldas novada teritorijā. AS "CATA" nodrošina arī autoparka pieejamību publiskajiem neregulārajiem pārvadājumiem. Līdz ar to ar līdzdalību AS "CATA" Dome var ietekmēt sniegto pakalpojumu apjomu, pieskaņojot to pašvaldības vajadzībām un iedzīvotāju interesēm (skolēnu pārvadājumi, atlaižu sistēma).

Siguldas novadā AS "CATA" pamatdarbība ietver pasažieru pārvadājumus ar autobusiem vietējās nozīmes un reģionālajos starppilsētu nozīmes maršrutos. Līdz ar to AS "CATA" pamatdarbība ir saistīta ar likuma "Par pašvaldībām" 15. panta 19. punktā paredzēto pašvaldības autonomo funkciju. Turklāt AS "CATA" darbība ir cieši saistīta arī ar citām pašvaldības autonomajām funkcijām. Ar AS "CATA" palīdzību Siguldas novada pašvaldība var nodrošināt transporta pieejamību kultūras kolektīvu dalībai kultūras pasākumos un arī pašu pasākumu pieejamību, kas veicina likuma "Par pašvaldībām" 15. panta 5. punktā paredzētās pašvaldības autonomās funkcijas izpildi. Tāpat ar AS "CATA" starpniecību pašvaldība pilda likuma "Par pašvaldībām" 15. panta 19. punktā 4. punktā paredzēto autonomo funkciju un nodrošina Izglītības likuma 17. panta trešās daļas 14. punktā noteiktā pienākuma nodrošināt transportu izglītojamo nokļūšanai izglītības iestādē un atpakaļ dzīvesvietā izpildi.

1.3. VPIL 88. panta pirmā daļa paredz šādus nosacījumus publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā:

- 1.3.1. tiek novērsta tirgus nepilnība — situācija, kad tirgus nav spējīgs nodrošināt sabiedrības interešu īstenošanu attiecīgajā jomā;
- 1.3.2. publiskas personas kapitālsabiedrības vai publisku personu kontrolētas kapitālsabiedrības darbības rezultātā tiek radītas preces vai pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai;
- 1.3.3. tiek pārvaldīti tādi īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Ciktāl likumā nav noteikts citādi, publiska persona savu funkciju efektīvai izpildei var dibināt kapitālsabiedrību vai iegūt līdzdalību esošā kapitālsabiedrībā, ja īstenojas viens no iepriekš minētajiem nosacījumiem.

Izvērtējot VPIL 88. panta pirmajā daļā noteiktos gadījumus, konstatējams, ka AS “CATA” pamatdarbība atbilst VPIL 88. panta pirmās daļas 2. punktā minētajam nosacījumam – AS “CATA” darbības rezultātā tiek sniegti pakalpojumi, kas ir stratēģiski svarīgi pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai. Senāta Administratīvo lietu departaments ir secinājis, ka sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšana pašvaldības līmenī ir būtiska darbība, kas publiskai personai ir jāveic sabiedrības vajadzību nodrošināšanai. Saskaņā ar likuma “Par pašvaldībām” 7. panta otro daļu un 15. panta 19. punktu par sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšanu pašvaldības teritorijā atbild attiecīgā pašvaldība.¹ Arī Satversmes tiesa ir atzinusi, ka likuma “Par pašvaldībām” 15. panta 19. punktā paredzētā sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšana pašvaldības līmenī ir sabiedrībai nozīmīga funkcija, kuras izpildi organizē pašvaldība. Tas nozīmē, ka pašvaldība vai tās kapitālsabiedrība ir atbildīga par to, lai tai būtu nepieciešamie līdzekļi un tie tiku efektīvi izmantoti sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanai.²

1.4. Vienlaikus Dome atzīst – apstākļi, ka AS “CATA” sniedz pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai stratēģiski svarīgus pakalpojumus, neizslēdz iespēju, ka stratēģiski svarīgos sabiedriskā transporta pārvaldījumu pakalpojumus var sniegt arī privāts tirgus dalībnieks. Pašvaldības līdzdalības AS “CATA” izvērtējums rāda, ka sabiedriskā transporta pakalpojumu tirgū jau šobrīd darbojas pietiekami plašs privāto tirgus dalībnieku skaits un nepastāv ekonomiski šķēršļi arī citiem komersantiem piedāvāt un nodrošināt sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanu.

Siguldas novada pašvaldība AS “CATA” ir mazākuma akcionārs, kas līdzdalību AS “CATA” ieguva tikai tādēļ, ka Krimuldas novads tika pievienots Siguldas novadam. Atbilstoši atklāta konkursa rezultātiem VSIA “Autotransporta direkcija” sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanas tiesības maršrutu tīkla daļā “Limbaži, Sigulda” ir piešķīrusi AS “Nordeka”. Līgums ar AS “Nordeka” par sabiedriskā transporta pakalpojumu nodrošināšanu stāsies spēkā 2022. gada 1. jūlijā. Ņemot vērā, ka Siguldas novada iedzīvotājiem sabiedriskā transporta pakalpojumus spēj nodrošināt privātie tirgus dalībnieku un tie būs pieejami neatkarīgi no Siguldas novada pašvaldības līdzdalības AS “CATA”, novērtējot līdzdalības ekonomisko lietderīgumu, kas saistīts ar līdzdalības administrēšanas izmaksām (piemēram, pašvaldībai kā dalībniekam piedaloties AS “CATA” dalībnieku sapulcēs, izskatot to materiālus, komunicējot ar AS “CATA” pārstāvjiem u.c.), kā arī līdzdalības atbilstību VPIL un Likuma prasībām, secināms, ka Siguldas novada pašvaldības līdzdalība AS “CATA” nav turpināma.

Ievērojot iepriekš minēto, pamatojoties uz Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88. pantu, Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likuma 5. panta pirmo daļu, 7. panta pirmo un 9. panta pirmo daļu, 67. pantu, kā arī ņemot vērā Finanšu komitejas 2022.gada 19.maija sēdes atzinumu (prot. Nr.5, 12, §), atklāti balsojot ar 15 balsīm par (R. Ādamsons, Z. Berdinska, A. Caucis, D. Dukurs, E. Eisaks, A. Garančs, R. Kalvāns, L. Kumskis, U. Mitrevics, A. Pētersone, L. Sausiņa, E. Viļķina, K. Zaļais, J. Zilvers, M. Zīverts), pret – nav, atturas – nav, **dome nolemj:**

1. Izbeigt Siguldas novada pašvaldības tiešo līdzdalību AS “CATA”, reģistrācijas Nr. 40003016840, juridiskā adrese Jāņa Poruka iela 8, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101, nododot

¹ Senāta 2020. gada 30. septembra lēmuma lietā Nr. SKA-366/2020 (A420194117) 22. punkts.

² Satversmes tiesas 2021. gada 7. oktobra sprieduma lietā Nr. 2020-59-01 21. punkts.

atsavināšanai Siguldas novada pašvaldībai piederošās kapitāla daļas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

2. Uzdot izpilddirektora palīdzei kapitālsabiedrību pārvaldības jautājumos Ramonai Čunkurei organizēt visas nepieciešamās darbības, kas saistītas ar līdzdalības izbeigšanu AS "CATA", un sagatavot Siguldas novada pašvaldībai piederošo kapitāla daļu atsavināšanai nepieciešamo dokumentāciju apstiprināšanai Siguldas novada pašvaldības domē līdz 2023.gada 29.decembrim.

Sēdes vadītājs:

(paraksts)

U. Mitrevics

Izraksts pareizs

Siguldas novada pašvaldības Klientu pakalpošanas pārvaldes
Dokumentu pārvaldības nodaļas domes sekretāre Elīna Dakša
Siguldā, 2022.gada 24.maijā